

Sörlandet

Ett av våra närmaste färdmål med båt är norska Sörlandet. Sörlandet är den sydostligaste kusten av Norge. Den sträcker sig från Kragerö till Norges sydspets, Lindesnäs. Enligt norrmännen så fortsätter den en bit på västsidan också men vi ska ägna oss åt "vårt" Sörlandet. Den består av en sammanhängande skärgård. Största delen av Sörlandet kan man färdas inomskärs. Smalast och vackrast är Blindleia. En 6 nm lång inomskärsled från Lillesand till Gamla Hellesund. I Blindleia finns många fina tilläggsplatser som lämpar sig för bad. Över Blindleia finns även ett upplevelsekart som gör det lättare att hitta smultronställen.

Kustsamhällen ligger som på ett pärlband. Kragerö och dess gamla kvarter med smala gränder. Arendal med sin hamn mitt i ett pulserande centrum. Lyngör och Risör med sina vackra vita hus. Grimstad som är en blandning av allt och Gamla Hellesund med skepparhusen. Alla väl värda ett längre besök. Goda naturhamnar är det också gott om. Sörlandet både påminner om och skiljer sig från Bohuskusten. Här är mer kuperat som vid berget Videheia, inne i Blindleia, 72 m högt. Där kan man hitta en vacker naturhamn vid bergets fot. Lika höga som bergen lika djupt kan det vara under båten. Kolla sjökortet eller ekolodet innan draggen kastas överbord. Är det djupt i naturhamnen gör som norrmännen, lägg till med bredsida mot berget.

Vattnen är djupa men grundrika. Norska sjökort är fulla med djupsiffror och kan vara svårlästa till att börja med. Nya kort är på gång, men tills vidare rekommenderas ett förstoringsglas. Tänk också på att GPS:en inte fanns när kortet mättes och grund markerades.

I leder är man ibland vägledd av fasta stänger som placerats på ett grund och som med en pil markerar på vilken sida det är lämpligast att passera. I smala leder finns också en linje bestående av streck och prickar, dessa talar om hur djup leden är. Ett streck motsvara en meter, en prick är en halv meter. På sjökort och båtsportkort finns en markering som man kalla friareal. Dessa områden är allmänningar och har tillsyn och här finns även sopmajor och "dass". Dessa områden är ofta goda naturhamnar och populära badvikar så ofta finns här även bryggor.

Vill man fördjupa sig mera så finns den norska "båtbibeln" Kysten vår, nu i ny utgåva som består av två delar. Det är långa textstycken i boken och eftersom den är skriven på norska kan den vara lite svårläst. Den innehåller också många bilder samt en del skisser på naturhamnar. SXX har pärmen På tur i Norge med beskrivningar både på marinor och naturhamnar.

Det är inte mer privat i Norge än i Sverige. I Norge har man en allemanslag som till största delen är identisk med den svenska. Norrmännen är oftast mycket hjälpsamma på sjön och när man söker sig in i naturhamnarna, och är osäker, blir man ofta ledsagad in.

Vädret? Ja Sörlandet kallas även solkusten och läser man turistbroschyrer tävlar kustbyarna om vem som har mest soltimmar.

Att man får soligt beror delvis på att när molnområden kommer från Atlanten stoppas dom upp av de höga norska fjällen och Sörlandet hamnar i lä. Nordvästlig vind är här frånlandsvind. Motsvarigheten till vår sjöbris kallas solgangsbris i Norge. Solgangsbris på Sörlandet uppstår i regel vid middagstid ca 11-12 när vädret är soligt och vackert. Solgangsbrisen kan blåsa upp till 10-12 m/sek och kommer från sydväst. Det innebär att när man seglar söderut får man vinden rakt i näsan. Något man bör tänka på. Vid vackert väder kan det vara lämpligt att starta tidigt så att man är i hamn vid 12-tiden eller starta senare på eftermiddagen då vinden i regel har lagt sig.

Innan vi kan uppleva Sörlandet på egen köl måste vi ta oss dit. Här är möjligheterna många. Följer vi Bohuskusten norrut är Fjällbacka skärgård och Väderöarna möjlig utgångspunkt. Till Risör har vi från Väderöarna ca 50 nm. Från Kosteröarna, lite längre norr ut, är det ca 20 nm över till Världens Ende på Tjöme. En mer utmanande väg är via Skagen. Seglar vi via Skagen till Arendal så är sträckan ca 75 nm. Siktar man något längre söder ut mot t.ex. Grimstad är avståndet 80 nm och man får på detta sätt möjlighet att segla norr ut längs kusten. Något som är gynnsamt p.g.a. den dominerande vindriktningen är SW.

När vi planerar överseglingen till Norge kan det vara bra att ta havsströmmarna till hjälp. Här i Skagerack har vi en nordgående ström längs svenska kusten och vid norska kusten går strömmen längs land i sydvästlig riktning. Styrkan varierar mellan 0,5-1,5 knop. En fördel när vi seglar västerut mot Norge. Hemåt kan det förlänga segelturen med någon timme.

Vintermörkret är snart här, passa då på att planera för en go tur i Norge nästa sommar. Vackert väder, fina bad dagar och härlig undanvindssegling ingår alltid i planeringen för kommande semester. Liksom Strandhugg med mängder av trevliga upplevelser. Det kan vara roligt att drömma sig bort "bortom horisonten" ibland. Ha de!

Långfärdskommitten, Norgegruppen